

»Et godt eksempel på bondearistokrati«

Sådan skrev forfatteren Achton Friis om fru Marie Vestergaard, der torsdag fylder 90 år

Da maleren og forskeren, Achton Friis, i 1924 besøgte Venø for at beskrive øen til sit storværk »De dansktes Øer«, tegnede han et portræt af den 40-årige Marie Vestergaard, Nørre-riis, som en typisk repræsentant for øens befolkning. Marie Vestergaard, der nu bor i Tvis plejehjem, fylder torsdag den 18. juli 90 år.

Vil man i dag tegne et portræt af hende i ord, falder det lige for at citere, hvad Achton Friis skrev om hende i bogen.

»Fru Vestergaard på Nørre-riis er en af de få af gammel Venø-slægt, som har levet hele deres liv på stedet. Hun er en mørkhåret, stor kvinde, hvis ydre og hele væsen er et godt eksempel på, at man endnu i Jylland har et virkeligt bondearistokrati, som vi kan være stolte af.«

Marie Vestergaard er den dag i dag præget af stor sjælsstyrke og i besiddelse af et herligt lune.

»Det var nu ellers et farligt besvær at skulle sidde model, da Achton Friis ville lave det portræt. Tænk - at skulle sidde helt stille så længe, det kunne jeg bedre have fundet mig i i dag, siger hun med et smil.

Hjemstavnsfølelse

Marie Vestergaard vedkender sig sin hjemstavnsfølelse, som sikkert er blevet styrket ved, at hun alligevel, også i sin ungdom, har prøvet at leve uden for Venø.

»Jeg er født i Sønderriis og var her, til jeg var 18 år. Vi var en stor flok børn, ni ialt, og jeg var den midterste. Min mor døde, da den yngste af os var et år gammel, og i 1902 solgte far Sønderriis og købte Kongensgård i Nr. Nissum. Han ville have det sådan, at han kunne have noget til alle sine børn at bestille, og der

Marie Vestergaard

var dengang ca. 360 tdr. land til Kongensgård.

Jeg har både lært at brygge og bage på gammel vis, malke og binde op efter leen fra jeg var 11 år, hvor var vi glade, da far købte en selvaffægger. På Kongensgård var der selvbinde, men der var også 60 køer at malke med hånden. Det måtte min søster og jeg tage var part af og så al den spandevask...

På højskole som 15-årig

»De kom jo også på højskole. Hvordan gik det til, når man tænker på afstanden fra Venø til mere højskoleprægede egne?»

»Der var gennem maleren Elise Constantin Hansen et bindeled mellem Venø og

Agård højskole, som pastor V. Brücker havde oprettet. Det var Elise Constantin Hansen, der fik far til at lade mig komme på højskole, kun 15 år gammel. Det er da også hendes billeder, der hænger på væggen. Dem glæder jeg mig ved.

I 1908 blev Marie gift med Anders Vestergaard fra Nr. Nissum. I fire år drev de landbrug i Nr. Nissum, og i fire år ejede de en gård i Randbøl, men så vendte Marie hjem, idet de købte hendes farbrors gård, Nørre-riis på Venø.

Kongebesøg

»De har gennem årene haft flere prominente gæster på Venø. Er der ikke noget med et uofficielt kongebesøg?»

»Jo, kong Frederik, dronning Ingrid og de tre prinsesser kom engang. Vi snakkede sammen om, hvad vi skulle byde på, og det blev kaffe. Vi var samlet hos sognefoged Andreas Borbjerggaard, men da kongen ville have værtinden til bords, måtte jeg lave kaffen. Kongen kom ud i køkkenet og sagde, at han gerne ville have god kaffe. Der var jo nogen, der nejede. Det kunne jeg da ikke, men jeg tog det med stor sindsro og svarede: »Jeg skal lave det, så godt jeg kan«. Kongen gav da også udtryk for, at kaffen smagte ham. To år efter kom kongen igen med billeder fra det første besøg. Da måtte jeg til at lave kaffe igen, nu vidste jeg jo, hvordan det skulle være.

Marie Vestergaard blev enke i 1941, nogle år efter solgte hun gården og købte hus ved Venø havn.

»Huset har jeg endnu, og det beholder jeg selv om jeg har boet på plejehjemmet her i Tvis omtrent så længe, som det har været. Jeg kom hertil, fordi min datter og svigersøn boede i Tvis, nu bor de i Aulum. Jeg har to børn, min søn, Jens Riis Vestergaard, bor i Canada.

Marie Vestergaard følger godt med i tidens spørgsmål, også i den seneste tids omtale af forholdene på Venø. Syn og hørelse er usædvanligt godt efter hendes alder, hun har foruden læsningen travlt med håndarbejde.

»Hvor har vi det godt, når vi bliver gamle i dag, er hendes tilfredse kommentar til nutidens problemer.

Dres

70 Aar.

Fru Marie Vestergaard, Venø By, fh. Nørre-riis, Venø, fylder paa Søndag den 18. Juli 70 Aar.

Fru Vestergaard er Enke efter Gdr. Anders Vestergaard, der døde for ca. 15 Aar siden. Hun er født paa Sønderriis, der i sin Tid blev skilt ud fra Nørre-riis, og da hun blev gift, købte Ægteparret Nørre-riis.

Vestergaards drev Gaarden godt og blev især kendt for deres Aspargesdyrkning, ligesom der ogsaa kom mange Badegæster paa Nørre-riis. Da Fru Vestergaard mistede sin Mand, begyndte hun ogsaa med Restauration paa Nørre-riis, og det blev et kendt og yndet Udflugtssted. Folk kunde lide at komme paa Nørre-riis, og Fru Vestergaard, der er en dygtig og energisk Kvinde, blev kendt og afholdt for sin store Gæstfrihed.

For nogle Aar siden overtog en Søn, Jens Riis Vestergaard, Nørre-riis, og sidste Efteraar købte Fru Vestergaard et Hus i Venø By, hvortil hun flyttede. Foruden Sønnen er der en Datter, der er gift og bor i Tvis.

Vi ønsker

oldemor, fru Marie Vestergaard, Tvis plejehjem, hjertelig tillykke med 90-års dagen torsdag den 18. juli af dine oldebørn.